

F. V. 100

Česká meteorologická společnost

Informační VĚSTNÍK

číslo 1

duben 1998

Vážení kolegové,

stalo se již tradicí uvádět v prvním čísle našeho Věstníku v daném kalendářním roce krátkou rekapitulaci činnosti ČMeS v roce předcházejícím. Připomeňme si proto, že v roce 1997 přijala ČMeS spoluúčast na dvou významných akcích konferenčního typu. První z nich byl mezinárodní seminář (workshop) „Solar Activity Effects on the Middle Atmosphere“ (Vlivy sluneční činnosti na střední atmosféru) pořádaný ve spolupráci s Ústavem fyziky atmosféry AV ČR ve dnech 18. - 22. 8. v Praze (přes 70 účastníků, z toho ca 50 ze zahraničí). Druhou akcí byl národní seminář „Stoleté výročí extrémních atmosférických srážek“, který se uskutečnil ve spolupráci s Českým hydrometeorologickým ústavem 1. - 2. 10. v Josefově Dole (Jizerské hory) a představoval významnou událost z hlediska kolegiální spolupráce našich meteorologů a hydrologů. O programu právě zmíněných dvou akcí jste již byli podrobněji informováni mj. v minulém Věstníku.

Úspěšně pokračovala přednášková činnost v sídlech poboček, tj. v Praze, Brně a Hradci Králové. Počet uskutečněných přednášek zůstává v posledních letech přibližně na stejné úrovni a pohybuje se v rozmezí 20 - 25 akcí ročně, avšak velmi potěšitelnou skutečností je výrazný vzrůst počtu posluchačů, což se v největší míře týká pražské pobočky, kde jednotlivé přednášky většinou navštěvuje 40 - 50 zájemců, mezi nimiž má značné zastoupení mladá generace.

Věříme, že i v uplynulém roce přispělo dvojí vydání Věstníku k udržení potřebného kontaktu s členskou základnou ČMeS a k šíření užitečných informací.

Pokud jde o činnost ČMeS v roce 1998, byli jste již osobními pozvánkami informováni o dvou připravovaných akcích. Ve dnech 2. - 4. 6. bychom se na semináři „Meteorologie na prahu nového století“ chtěli v Radostovicích zamyslet nad perspektivami našeho oboru v kontextu dnešní nejednoduché společenské situace. Druhý seminář, proponovaný na dny 15. - 17. 9. opět do Radostovic, bude mít charakter úžeji zaměřeného odborného setkání na téma „Systém varování a zabezpečení při radiačních haváriích“. S uspokojením můžeme rovněž konstatovat, že i ostatní přednášková činnost se rozbíhá v neztenčeném rozsahu.

Věřím, že i v tomto vydání Věstníku naleznete užitečné informace. Zejména bych Vás chtěl upozornit na zprávu o hospodaření ČMeS za rok

1997 a v této souvislosti vyslovit potěšení, že od poslední úpravy výše členských příspěvků se nám daří udržovat vyrovnaný rozpočet při neredukované míře naší činnosti. Vzhledem k tomu, že se hlásíme k charakteru vědecké společnosti, měl by pro nás být zajímavý materiál AV ČR, zaměřený na úlohu vědy v naší současné společnosti, který zde rovněž přinášíme. Dále můžete nalézt informaci o činnosti Rady pro sdělování meteorologických informací veřejnosti.

Dovolte mi, abych Vás všechny u příležitosti nového ročníku Věstníku ČMeS srdečně pozdravil a popřál Vám mnoho úspěchů a osobní spokojenosti.

Jan Bednář
předseda ČMeS

Zpráva o hospodaření ČMeS za I. až IV. čtvrtletí 1997

Příjmy:	(spojené s konferencí)	
zůstatek k 1. 1. 1997	16 453,90 Kč	
dotace AV ČR	10 000,00 Kč	
členské příspěvky	17 600,00 Kč	
úrok po zdanění	1 784,50 Kč	
konferenční poplatky		20 798,17 Kč
Výdaje:		
mzdy	0 Kč	
ostatní osobní náklady	7 000,00 Kč	4 500,00 Kč
finanční náklady	135,00 Kč	
ostatní náklady	13 294,90 Kč	16 280,00 Kč
Celkem		
příjmy	45 838,40 Kč	20 798,17 Kč
výdaje	20 429,90 Kč	20 780,00 Kč
Rozdíl	+25 408,50 Kč	+18,17 Kč
Zůstatek	25 426,67 Kč	

Zůstatek 25 426,67 Kč souhlasí s výpisem z účtu č. 89 ze dne 31. 12. 1997. Na vkladovém účtu s obnovováním je uloženo 20 000,- Kč.

RNDr. Helena Vondráčková, CSc.
hospodář ČMeS

PROHLÁŠENÍ AKADEMICKÉ RADY A VĚDECKÉ RADY AV ČR K POSTAVENÍ VĚDY V ČESKÉ REPUBLICCE

Stav výzkumu a vývoje

Návrat demokracie do naší země po roce 1989 odstranil dřívější bariéry vědecké práce a otevřel vědě nové možnosti. Využití tvůrčího potenciálu však brání dlouhodobě nedostatečné financování celé oblasti výzkumu a vývoje. Vládou stanovený záměr z r. 1994 zvýšit postupně výdaje státního rozpočtu na výzkum a vývoj na 0,7 % hrubého národního produktu - tedy na průměrnou úroveň zemí Evropské unie - se nenaplnuje. Mezi lety 1993 až 1997 tento podíl kolísal pouze mezi 0,44 a 0,47 % HDP. Nominální růst finančních prostředků ze státního rozpočtu na výzkum a vývoj ani nepokrývá rostoucí ceny vědeckých přístrojů a zařízení, chemikálií či dovážené literatury; ty totiž stoupají rychleji než míra inflace vyjadřovaná "spotřebitelským košem". Také celkové výdaje na výzkum a vývoj v ČR (zahrnující i investice nestátní) zůstávají zhruba na 1 % HDP, tj. na poloviční procentuální úrovni oproti průměru dosahovanému v Evropské unii. Zásadní a nezbytný obrat ve financování vědy a výzkumu je stále odkládán. Bez něj však nelze zajistit ani uspokojivý rozvoj vědy, ale ani jednoznačné směřování této země k trvalé prosperitě.

Příklad Akademie

Pokud v dalším poukážeme na situaci Akademie věd, pak nikoli proto, že bychom po ní chtěli vydobýt preferované postavení, ale proto, že její problémy nejlépe známe. Akademie věd naplnila v minulých letech vládou stanovený transformační projekt: v posledních letech výrazně redukovala počet svých ústavů (ze 77 na 59) i pracovníků (z 12 500 na 6 400). Efektivita jejího výzkumu přitom vzrostla: například počet publikací se od r. 1990 zdvojnásobil. Akademie zavedla náročné hodnocení svých pracovišť podle mezinárodních zvyklostí nezávislými hodnotitelskými grémii. Převážná většina tvůrčích pracovníků dobrovolně přešla na termínované pracovní smlouvy spojené s pravidelnými atestacemi. Akademie také zformulovala svou vlastní vědní koncepci. Všechny tyto kroky vyžadovaly značné úsilí. Byli jsme však přesvědčeni, že náročností vůči sobě samým poskytujeme záruky, že investice do vědy by přinesly maximální efekt. Očekávaný obrat ve financování AV ČR však stále nenastal. Vládou navržený rozpočet AV ČR ani na příští rok tuto naději nesplnil; nominálně je dokonce o 1,6 % nižší než původně schválený rozpočet na letošní rok. Víme přitom, že ani situace v oblasti vysokého školství není lepší. Ztráta perspektivy a důvěry, že společnost docení roli vědy a vzdělanosti vůbec, se tak stává reálným nebezpečím. Zejména pro naše mladší kolegy, kteří zároveň řeší existenční problémy mladých rodin, se vědecká činnost stává něčím, co si téměř nemohou dovolit. Je nepochybné, že by při svém vzdělání snadno získali lukrativnější zaměstnání jinde - nejenom ke škodě vědy.

Porovnání se světem

Nechceme situaci české vědy srovnávat s nejspělejšími zeměmi. Je však nezbytné, abychom se alespoň přibližovali evropskému průměru či zemím se srovnatelnými podmínkami a tradicemi. Nemůžeme se nadále smířovat s argumentací, že státní výdaje na výzkum a vývoj u nás dosahují obdobného procenta HDP jako v Portugalsku či Řecku, tj. v zemích s podobnou výší HDP na obyvatele. Naše země totiž nemá jejich komparativní výhody dané přímořskou polohou. Nemáme ani významné přírodní a surovinové zdroje jako některé jiné státy. Můžeme se spolehnout jen na lidský um a intelekt. V rámci mezinárodní ekonomické soutěže dnes stále významnější roli hraje schopnost země produkovat technologické inovace. Tato schopnost musí být opena o odbornou kompetenci a výkonnost domácí výzkumné a vývojové základny. Podíl firem se špičkovou úrovní technologie i podíl takovéto produkce na vývozu je však u nás zatím

několikanásobně nižší než ve vyspělých státech západní Evropy. Pokud se tedy nechceme stát pouze montážní zemí, exportující jen díky levné pracovní síle, není pro nás jiné cesty než podpora výzkumu a vývoje jako důležitého inovačního a prorůstového zdroje. S tím nelze čekat na období ekonomického růstu, protože bychom se ho pak nemuseli nikdy dočkat.

Vědecká činnost jako součást systému nejvyšší odborné výchovy

Důvodů, proč si výzkum a vývoj zaslouhují výraznou podporu, je samozřejmě více. Jsou především integrální a nepostradatelnou součástí systému nejvyšší odborné výchovy. Produktem tohoto systému - pevně svázaného s vysokoškolským a postgraduálním vzděláváním - jsou především špičkoví odborníci, kteří si prakticky osvojí metody samostatné tvůrčí práce založené na principech kritického myšlení, neustálého prověřování hypotéz a úcty k racionalitě. Pouze takoví lidé jsou pak schopni přejímat světové vědecké a technické novinky a tvůrčím způsobem je aplikovat v našich podnicích či na různých úrovních ekonomiky a státní správy. Potřebné kvality přitom nemohou získat jinak než tím, že se alespoň po určitou dobu během svého vzdělávání účastní samostatného výzkumu, který je v přímém kontaktu se světovým vývojem daného oboru.

Věda jako spolutvůrce kulturní úrovně národa

Dalším velice významným důvodem pro podporu vlastního vědeckého bádání je i to, že spoluutváří kulturní úroveň národa. Věda nabízí nejen poznání pomáhající řešit praktické problémy: od léčby závažných chorob, řešení ekologických problémů či hledání nových materiálů až po hledání "léků" na naše ekonomické a sociální potíže. Rozšiřuje také náš duchovní obzor, nabízí porozumění světu i vlastním dějinám, učí kritickému myšlení. Je obtížné vyčíslit v ekonomických ukazatelích, jak kulturnost a vzdělanost, na niž se vedle výchovy podílí i věda, souvisí s celkovou úrovní a kvalitou života a s prosperitou země. Zkušenosti jiných zemí však jednoznačně dokumentují, že jedno bez druhého neexistuje.

Podporou vědy se hlásíme k evropské tradici

A konečně je třeba uvést naši kulturní sounáležitost a sdílení hodnot se západní civilizací. Všechny země, do jejichž rodiny se hlásíme, přikládají vlastnímu vědeckému výzkumu mimořádný význam. Jestliže jsme odhodláni pro naše plnoprávné členství v NATO podílet se na činnosti této organizace jak finančně, tak účastí naší armády na jejích akcích, pak totéž by mělo platit i o výzkumu a vývoji. Uvažujeme-li o vstupu do Evropské unie, pak nemůžeme pouze čerpat prospěch z poznatků získaných jinde, aniž bychom k nim přispěli svým vlastním výzkumem. Naš příspěvek je nejen naší morální povinností, ale i podmínkou plnoprávného zapojení do mezinárodní vědy.

Věda mezi prioritami?

Je tedy zřejmé, že nestačí jen verbálně označit výzkum a vývoj za jednu z priorit. Potřebujeme zásadní politické rozhodnutí o podpoře vědy i široké oblasti vzdělávání. Rozhodnutí, které by znamenalo investovat do budoucnosti této země a bylo v duchu jejich tradic, v nichž věda a vzdělanost měly své pevné postavení. Vyzýváme naše státní představitele, aby takovéto rozhodnutí učinili a začali skutečně naplňovat.

V Praze dne 15. prosince 1997

Prof. Ing. Rudolf Zahradník, DrSc.,
předseda Akademie věd České republiky

Jubilanti 1998

Významná životní jubilea oslaví v tomto roce tito naši členové:

50 let

4. února RNDr. Svatava Křivancová

55 let

27. ledna RNDr. Pavla Kočíková, CSc.

13. února RNDr. Jacek Kerum

31. března RNDr. Ivan Sládek, CSc.

25. května RNDr. Vladimír Dobíšek

9. července RNDr. Jan Pretel, CSc.

31. července RNDr. Daniela Řezáčová, CSc.

18. srpna Ing. Ivan Kott

4. listopadu RNDr. Antonín Papež, CSc.

29. prosince Ing. Jaroslav Musialek

60 let

18. února RNDr. Petr Váchal

14. dubna Evžen Černý

16. října Ing. Karel Vašíček

27. listopadu RNDr. Karel Krška, CSc.

65 let

9. února RNDr. Miroslav Škoda, CSc.

9. března RNDr. Ing. Jaroslav Dykast, CSc.

17. března Josef Zeman

3. června Ing. Štěpán Kyjovský

22. července RNDr. Evžen Quitt, CSc.

24. srpna RNDr. Jaroslav Zelený

6. listopadu RNDr. Bedřich Böhm, CSc.

14. listopadu RNDr. Bořivoj Sobíšek, DrSc.

70 let

22. ledna Ing. Vladimír Krečmer, CSc.

15. dubna RNDr. Mojmír Prokop

18. prosince Jiří Kaše

30. prosince Jaroslav Lochman

75 let

17. září Božena Kodadová

6. října Ivan Černocho

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme !

Zemřel RNDr. Jaroslav Pícha

Dne 21. února 1998 překvapila všechny přátele a kolegy smutná zpráva o úmrtí RNDr. Jaroslava Píchy, dlouholetého pracovníka Českého hydro-meteorologického ústavu a zakladatele Solární a ozonové observatoře ČHMÚ v Hradci Králové. Zemřel náhle po krátké nemoci, týden před dovršením 77 let.

Dr. J. Pícha se narodil dne 28. února 1921 v Kroměříži. Svoje dětství ale prožil ve Valašském Meziříčí uprostřed Beskyd, které se mu staly celoživotní krásnou vzpomínkou. Odtud jej po absolvování gymnázia válečné události zavedly až do rakouských Korutan, kde v Klagenfurtu v rámci totálního nasazení pracoval tři roky jako úředník v pojišťovně. Z této doby patrně pramenil jeho vřelý vztah k rakouskému přírodnímu i společenskému prostředí, se kterými byl ve stálém styku až do posledních dnů svého života. Po návratu do vlasti vystudoval meteorologii a klimatologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze a zároveň pracoval jako prognózní meteorolog na letišti v Ruzyni. Zde se mimo jiné seznámil s celou řadou kolegů představujících novou generační vlnu odborníků, kteří významným způsobem v následujících desetiletích ovlivňovali vývoj československé meteorologie.

V roce 1951 Dr. Pícha přesídlil do Hradce Králové, kde se ujal úkolu vybudovat pracoviště HMÚ specializované na měření a studium slunečního záření. Skutečnost, že tato observatoř byla umístěna v budově právě dokončené hvězdárny, znamenala nejen získání výborné situovaného místa pro solární a meteorologická měření, ale i přímé spojení s jeho celoživotním ko-

níčkem, kterým byla astronomie. Po svém příchodu na hvězdárnu musel budovat od základu prakticky vše, počínaje přístrojovým vybavením, nábořem pracovníků, zavedením pravidelných meteorologických měření a pozorování, studiem nových metod a technologií měření i navazování odborných styků s domácími i zahraničními partnery. Nicméně postupem času cílevědomou prací a houževnatostí a precizností jemu vlastní spolu se svými spolupracovníky a až do r. 1986 vedl pracoviště, které se bez nadsázky řadí mezi nejuznávanější svého typu v celosvětovém měřítku. K tomu mimo jiné přispěla i výrazná schopnost Dr. Píchy vyhledávat netradiční odborná témata, která jej v r. 1961 vedla k zavedení dlouhodobého monitoringu atmosférického ozonu. Tento celorepublikově ojedinělý měřicí program se stal další nosnou činností hradecké observatoře, která se tak stala ozonometrickou stanicí světové sítě s nejdlejší řadou měření ve střední Evropě.

Během 40 let své pracovní činnosti v naší meteorologické službě se Dr. Pícha věnoval celé řadě odborných aktivit. Začínal jako synoptik, stranou jeho zájmu nezůstaly změny klimatu. Málokdo ví, že řadu let experimentoval i s příjmem družicových snímků. Nicméně největší zásluhy a nejcennější výsledky dosáhl v oboru ozonometrie a aktinometrie. Jeho přínos lze v krátkosti shrnout konstatováním: Dr. Pícha byl zakladatelem systematického monitoringu a studia slunečního záření a ozonové vrstvy v České republice. Tři desítky let byl naším největším specialistou v tomto oboru jak po stránce instrumentální, tak i analytické. Jako dlouholetý člen České meteorologické společnosti inicioval založení její hradecké pobočky, které několik let předsedal. Desítky odborných prací a přednášek svědčí o jeho publikační aktivitě, zejména v

období, kdy to rodinné poměry ještě umožňovaly.

Většina kolegů mimo Hradec Králové znala Dr. Píchu jako odborníka ve své profesi i jako člověka se širokým rozhledem a téměř bez výjimky si jej velmi vážili. Jen část z nich však věděla i o méně známé povahové stránce pana doktora, kterou nelze nezmínit a která udělala hluboký dojem na každého, kdo se s ní seznámil. Touto charakterovou vlastností byla nesmírná osobní obětavost, kterou celoživotně až do své smrti prokazoval při péči o svoji rodinu vystavenou vážným zdravotním problémům. I z tohoto hlediska bude jeho odchod těžko nahraditelný.

Dr. Pícha byl nejen odborník, který se významným způsobem zasloužil o rozvoj české meteorologie, ale i společensky velmi vnitřní člověk názorově silně ovlivňující své okolí. Osobnost s výrazně profilovanou povahou, která byla při výměně názorů často obtížně překonatelným partnerem. Nicméně na konci diskuse bylo vždy jasné, jak se věci mají - ať již skončila kompromisem či neměnnými stanovisky obou stran. Z pohledu jeho spolupracovníků nelze než ocenit, že i tento životní styl pana doktora významně formoval celkovou atmosféru na pracovišti. To nikdy nebylo pouze místem ryze odborné práce, ale i prostředím, ve kterém se nikdo i v těch nejtěžších dobách nemusel obávat otevřeně vyjadřovat své osobní názory.

Život již je takový, že lidé a věci přicházejí a odcházejí a zanechávají za sebou stopy výrazné i neznatelné. V osobě Dr. Píchy odešel člověk, který se pro většinu z nás, kteří jej důvěrně poznali, stal součástí našich životů. Člověk, jehož životní přínos pro společnost i pro osoby z jeho okolí vytvořil stopu trvalou. Čest jeho památce.

Karel Vaníček

Rada pro sdělování meteorologických informací veřejnosti

Rada pro sdělování meteorologických informací veřejnosti byla založena roku 1994 jako občanské sdružení s cílem zlepšovat využitelnost dosažitelných meteorologických informací pro veřejnost. Zabývá se všeobecně možnostmi zlepšení způsobů prezentace meteorologických informací po stránce obsahové, sémantické i technické, jakož i konkrétními informacemi jako např. o ozónu, radonu, radiační situaci, systému LACE, o biometeorologické problematice atp. Rada sdružuje odborníky z řad meteorologů, jakož i pracovníky ze sdělovacích pro-

středků a spolupracuje i s odborníky z oborů blízkých meteorologii. Organizuje udělení prestižních cen v oboru meteorologie ve třech kategoriích: přínos (dlouhodobý odborný přínos v meteorologii), čin (pozoruhodný čin, který znamenal přínos v jakémkoli oboru lidské činnosti souvisejícím s meteorologií v uplynulém roce), popularizace (prezentace meteorologie ve vztahu k veřejnosti). Rada vydává doporučení týkající se prezentace meteorologických informací.

Rada má tříčlenný výbor: předsedu, místopředsedu a tajemníka. V současné době je

předsedkyní Mgr. Alena Zárbynická (Meteopress), místopředsedou RNDr. Jan Pavlík (ČHMÚ) a tajemnicí Tina Pletánková (Meteopress, TV Prima). Ostatní členové rady jsou: RNDr. Jaroslav Kopáček, CSc. (MFF UK), PhDr. Stanislav Kračmer (Meteopress), Karla Mráčková (Meteopress, TV Nova), Ing. Milan Skála (PÚ AČR), Mjr. Ing. Jiří Šrámek (NHS AČR), RNDr. Josef Štekl, CSc. (ÚFA AVČR), Romana Vítová (Meteopress, TV Prima), RNDr. Ján Zákopčaník (ČTV).

Jan Pavlík

Meteorologické hovory podzim 1997

Extrémní srážky na Moravě, ve Slezsku a ve východních Čechách 4.-9. a 17.-21.7.1997

Jan Pavlík, Marie Odstrčilová

V červenci 1997 se vyskytly dvě povětrnostní situace, které měly za následek povodně na Moravě, ve Slezsku a ve východních Čechách. Extrémně vydatné srážky, které padaly při první situaci 4.-9. 7. se projeví mimořádně ničivými povodněmi, při druhé situaci 17.-21. 7. byly srážky méně vydatné, pouze v Krkonoších byly vydatnější než v první situaci. Byl proveden rozbor obou povětrnostních situací na základě povětrnostních map přízemních a výškových a snímků z družic. Z rozboru vyplývá nápadná podobnost obou situací. Po 13 dnech se v atmosféře opakoval podobný proces, což potvrzuje známou vlastnost cirkulace atmosféry v rozmezí několika týdnů procesy do určité míry opakovat. Zrod tlakových níží v první a druhé situaci probíhal odlišně, ale během dvou dnů se vyvinuly útvary téměř totožné. V obou případech nejsilnější srážky padaly v týlové části tlakové níže západně od jejího středu, v podstatě z oblačnosti okluzní fronty bez významného vertikálního stříhu větru a byly výrazně zesíleny na návětrí hor. K mimořádnému rozsahu povodní nemalou měrou přispěla stacionárnost zejména první situace, kdy srážky setrvaly po dlouhou dobu ve stejné oblasti.

Pro vybrané stanice, na nichž byly srážkové úhrny v první povodňové vlně největší, bylo provedeno porovnání množství srážek naměřených s množstvím srážek předpověděných modelem Aladin a modelem německé předpovědní služby (DWD). Z porovnání vyplynulo, že častěji byl úspěšný model DWD. Model Aladin množství srážek v některých případech podhodnocoval. Současné používání několika modelů umožňuje do jisté míry eliminovat neúspěšné předpovědi a zvýšit tak kvalitu vy-

dávaných předpovědí a případných výstrah. Ukazuje se, že regionalizace má význam provádět spíše jen v krátkodobých předpovědích. Výstupy modelů jsou nepostradatelným podkladem pro předpověď srážek, s předstihem přibližně až do tří dnů, nejsou však podkladem jediným. Konečné rozhodnutí vždy zůstává na meteorologovi.

Znečišťování ovzduší ČR těžkými kovy
Zdena Bartáčková, Jaroslav Fiala

Znečišťování ovzduší těžkými kovy je na území státu sledováno v současné době na relativně velkém počtu stanic. Především je sledován obsah těžkých kovů v atmosférických částicích (prašný aerosol) a dále je sledován vstup těžkých kovů z ovzduší do ostatních složek atmosféry mokrou depozicí měření těžkých kovů ve srážkách. V přednášce byla nejprve uvedena v obecné rovině problematika částic v atmosféře, jejich velikostní a hmotnostní distribuce a mechanismus jejich vzniku, dále postupy měření prašného znečištění a metody analýzy těžkých kovů v aerosolu a ve srážkách.

Na závěr byl podán popis současného stavu a dosavadního vývoje znečištění nejzávažnějšími těžkými kovy na území státu.

Problematika předpovědi srážek pomocí LAM

Miroslav Škoda

Ve své přednášce pro ČMeS jsem navázal na výsledky přednesené na konferenci v Jizerských horách. Zabýval jsem se otázkou přímých vstupů předpovědí srážek v

jednotlivých uzlových bodech do AQUALOG modelu hydrologů s cílem zkvalitnit hydrologické předpovědi. Využíval jsem povodí Jizery a Úpy s vrcholovými stanicemi.

Zpracoval jsem období šesti měsíců, vyhodnotil 12 a 24 hod. srážky ve stanicích, a bohužel zjistil, že přímé využití údajů z uzlových bodů není dosud vhodné. Rozdíly mezi interpolovanými hodnotami srážek z uzlových bodů a skutečně naměřenými veličinami dosahovaly na stanicích Mísečky a Pec pod Sněžkou až 80 mm.

Domnívám se, že hlavním problémem je způsob zabudování orografie, která, i když se jedná o vysoká pohoří malých rozměrů, snižuje jejich hodnoty výšek. Možná, že by bylo vhodné zahrnout orografii do LAM modelu prostřednictvím jeho vektorové hodnoty. První složku by tvořila skutečná výška a druhou složku převládající směr proudění v jednotlivých integračních krocích. Jinou možností je začlenit do post-processingu Kalmanův filtr.

Program jarního běhu Meteorologických hovorů pražské pobočky ČMeS

- 10.3.1998 Radan Huth: Jsou pozorovatelné změny klimatických prvků způsobeny změnami cirkulace?
- 24.3.1998 Josef Brechler: Vývoj stavu znečištění ovzduší v Praze.
- 7.4.1998 Václav Smělý: Klimatické změny v Evropě (Vliv sluneční činnosti a vliv CO₂).
- 21.4.1998 Jan Pretel: Klimatická změna a Kjótský protokol
- 5.5.1998 Daniela Řezáčová: Testování modelu vlečky z chladicích věží elektrárny Chvaletice letovým měřením.
- 19.5.1998 Michal Bařka: Další perspektivy vývoje modelů na omezené oblasti.

Přednášky se konají vždy od 14:30 v Radničním sklípku, Preslova 4, Praha 5.